

از کنار هم می‌گذریم

بودند، امروز هیچ نماینده‌ای در فوتبال ایران ندارند و جای آنها را شهرهای صنعتی در لیگ برتر گرفته‌اند. حتی در سال ۷۳ وقتی مسابقات با حضور ۲۴ تیم در ۲ گروه ۱۲ تیمی برگزار می‌شود، به جای اینکه تعداد استان‌ها افزایش یابد، تعداد تیم‌ها از هر استان افزایش می‌یابد چراکه در سایر استان‌هایی که بالاتر نام برده شد، پشتوانه لازم برای شکل‌گیری فوتبال وجود ندارد. این موضوع نشان می‌دهد هر چقدر هم به استان‌های بدون پشتوانه تیمی اهدا شود، این تیم‌ها بقا نخواهند داشت و به مرور به علت نبود شرایط و زمینه لازم رو به زوال می‌روند.

نداشتند و برخی استان‌ها هم فقط به اندازه یک دوره صاحب تیم بوده‌اند که می‌توان به کرمانشاه، لرستان و یزد اشاره کرد. استان‌هایی مانند قم، البرز و همدان هم هرگز نتوانستند با تیم‌هایی از لیگ دسته یک به لیگ برتر راه پیدا کنند. نگاهی به ادوار گذشته فوتبال ایران از زمان شکل‌گیری لیگ آزادگان تا امروز که بالغ بر ۳۲ دوره می‌شود، حکایت از بروز و ظهور برخی استان‌ها و نابودی برخی تیم‌های ریشه‌دار دارد که به علت نبود پشتوانه مالی لازم، قدم به سوی نابودی گذاشته‌اند. استان فارس و خراسان که در گذشته یکی از قطب‌های اصلی پرورش بازیکن در ایران

وابسته به وجود نیروی انسانی، منابع مالی و حمایت‌های هواداران با حضور ثابت برخی استان‌ها شکل گرفته و طبیعتاً طی این سال‌ها برخی استان‌ها مانند یزد، هرمزگان، کرمانشاه، قزوین، لرستان و همدان هم صاحب تیم‌هایی در لیگ برتر بودند که دوام زیادی نیاوردند. در واقع امروز که صحبت از لیگ برتر می‌شود، استان‌های بسیاری تاکنون صاحب هیچ تیمی در بالاترین سطح لیگ برتر نبوده‌اند. آذربایجان غربی، زنجان، سمنان، گلستان، کردستان، ایلام، کهگیلویه و بویر احمد، چهارمحال و بختیاری، سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، خراسان شمالی و اردبیل هرگز تیمی در لیگ برتر یا لیگ آزادگان

به طور متوسط لیگ برتر ایران در ادواری که ۱۴ و ۱۶ تیمی برگزار شده، با نمایندگانی از ۷ استان برگزار شده و شرایط بازی‌های لیگ برتر در هر استان وجود نداشته است. استان‌های تهران، اصفهان، خوزستان، گیلان و آذربایجان شرقی ۵ استانی هستند که پای ثابت ادوار گذشته لیگ برتر بودند. تا یک دهه قبل استان فارس و خراسان هم از دیگر قطب‌های فوتبال ایران بودند که این دو به مرور به سمت نابودی رفتند و اکنون استان‌های مرکزی، کرمان و مازندران جایگزین این دو استان شده‌اند. جغرافیای فوتبال ایران از ۳۰ سال قبل به این سمت

آیسان سعیدی

روزنامه‌نگار

نگاهی به پراکندگی لیگ‌های فوتبال در ایران نشان می‌دهد از اولین دوره لیگ آزادگان در سال ۱۳۷۰، فقط ۷ استان دارای شرایط لازم برای تیم‌داری در بالاترین سطح فوتبال ایران بودند. این عدد در طول ۳۰ سال آینده به طور مرتب کاهش و افزایش داشته اما هیچگاه سهمیه تیم‌ها از ۱۱ استان بالاتر نرفته که این دوره هم مربوط به سالی است که برخی از تیم‌های تهرانی مانند پیکان، صباپتری و پاس راهی ۳ استان دیگر شدند.

جغرافیای استان‌ها در لیگ بیست و سوم

همان همیشگی +۱

گیلان

نام فوتبال گیلان در لیگ برتر با نام ملوان گره خورده اما قوی سپید انزلی سال‌های طولانی را در لیگ یک سپری کرد. از همین رونام استان گیلان پس از سقوط تیم فوتبال سپیدرود از جغرافیای لیگ برتر ایران حذف شد. البته قهرمانی ملوان در لیگ دسته اول و صعود این تیم به لیگ برتر باعث شد نام گیلان پس از سال‌ها به جمع استان‌های حاضر در لیگ برتر فوتبال ایران اضافه شود. ملوان با جان‌کندن و به زحمت طی فصل گذشته در لیگ برتر ایفا شد. از همین رو باید امیدوار بود با این نتایجی که ملوان در طول فصل بیست و دوم کسب کرده، نام این استان به این زودی‌ها از جمع استان‌های دارای نماینده در بالاترین سطح فوتبال کشورمان خط نخورد.

مازندران

تا پیش از صعود نساجی به لیگ برتر در سال ۱۳۹۷، مازندران سال‌های کمی در لیگ برتر فوتبال ایران نماینده داشت. از آن سال به این سو اما این استان تبدیل به پای ثابت جغرافیای لیگ برتر کشورمان شده. استانی که تیمش در ۲ فصل اخیر نتایج مطلوبی کسب کرده و حالا یکی از نمایندگان فوتبال ایران در رقابت‌های فصل آینده لیگ قهرمانان آسیا است. نماینده‌ای که باید امیدوار باشیم با توجه به شرایط استادیوم خانگی‌اش موفق به میزبانی از رقابیش در ورزشگاه شهید وطنی شود.

آذربایجان شرقی

آذربایجان شرقی هم یکی از استان‌هایی است که نامش در اکثر دوره‌های لیگ حضور داشته. مهمترین تیم این استان تراکتور است که برای تیریزی‌ها در جمع بزرگان فوتبال ایران آبروداری کرده است. اتفاقی که طی چند فصل اخیر وبا آمدن محمدرضا زنوزی به این تیم سرعت بیشتری گرفته. در کنار تراکتور، ماشین‌سازی و گسترش فولاد نیز حضور گهگاهی در لیگ برتر داشته‌اند اما تراکتور پرچمدار فوتبال تیریز است.

قزوین

جدیدترین استانی که به جغرافیای لیگ اضافه شده، قزوین است. استانی که تا چند فصل گذشته حتی در لیگ دسته اول هم نماینده‌ای نداشت اما سال گذشته با خلق یک شاهکار موفق شد با کسب مقام قهرمانی در لیگ یک با هدایت سعید دقیقی سرمربی جوان و تحصیلکرده فوتبال ایران به لیگ برتر صعود کند تا به جمع استان‌های حاضر در لیگ برتر اضافه شود.

مرکزی

یکی از استان‌هایی که نامش به تازگی به جمع استان‌هایی که در لیگ برتر نماینده دارند، اضافه شده، استان مرکزی است. آنها به واسطه صعود آلومینیوم به لیگ برتر به این چرخه آمده‌اند. نکته جالب اینکه مرکزی یک استان صنعتی است و از همین جهت باید خیلی زودتر از اینها نماینده‌اش به بالاترین سطح فوتبال ایران صعود می‌کرد. با وجود این آلومینیوم در فصل گذشته با یک عملکرد خوب در کمرکش جدول باقی ماند تا حضور مرکز نشینان ایران در لیگ برتر ادامه‌دار باشد.

خوزستان

خوزستان یکی از استان‌های فوتبال‌خیز کشورمان است. این استان در لیگ آینده با ۳ نماینده به نام‌های فولاد، نفت آبادان و استقلال خوزستان حضور پیدا می‌کند. این استان در لیگ بیست و دوم هم همین تعداد سهمیه داشت اما به واسطه سقوط نفت مسجدسلیمان به لیگ دسته اول یک سهمیه از این استان برای لیگ بیست و سوم کم شده بود. سهمیه‌ای که با صعود استقلال خوزستان به لیگ برتر بار دیگر به این استان بازگشت تا یکی از جذاب‌ترین و پهناورترین استان‌های کشورمان همچنان با ۳ نماینده در بالاترین سطح فوتبال باشگاهی ایران حضور داشته باشد.

سینا فتوت

روزنامه‌نگار

چند روز تا آغاز رسمی بیست و سومین دوره لیگ برتر فوتبال ایران باقی نمانده. تورنمنتی که بسیاری از استان‌های مختلف کشور را درگیر می‌کند و شور و حرارت زیادی را به آن استان‌ها وارد می‌کند. البته باید گفت بسیاری از استان‌های کشورمان هم در این دوره نماینده‌ای ندارند و تنها باید نظاره‌گر مسابقات نمایندگان دیگر استان‌های

تهران

استان تهران مرکز و قطب فوتبال و ورزش ایران است. مهمترین استان ایران در لیگ بیست و سوم با ۴ نماینده در مهمترین لیگ ورزشی کشور شرکت می‌کند. استقلال، پرسپولیس، پیکان و هوادار نمایندگان پایتخت ایران در لیگ برتر پیش رو هستند. در فصل گذشته فوتبال تهران نزدیک بود یکی از سهمیه‌هایش را با سقوط پیکان از دست بدهد. تیمی که با نمایشی نومیدکننده با سلام و صلوات در لیگ باقی ماند تا ۴ سهمیه تهران کماکان دست نخورده باقی بماند. تهرانی‌ها البته این سهمیه را بیشتر از پیکان مدیون نفتی‌های لیگ برتر هستند که از روز نخست انتهای جدول را به نام خود سندن زدند و آن را به هیچ تیم دیگری ندادند! مهمترین نقطه ضعف تهران در لیگ برتر نداشتن ورزشگاه است. به گونه‌ای که ورزشگاه آزادی برای میزبانی از استقلال و پرسپولیس مورد استفاده قرار می‌گیرد و ورزشگاه پاس قوامین موسوم به دستگردی هم برای میزبانی از مسابقات تیم‌هایی که نسبت به استقلال و پرسپولیس از هواداران کمتری برخوردار هستند، مورد استفاده قرار می‌گیرد. اتفاقی که باید امیدوار بود در سال‌های آینده حل شود.

اصفهان

اصفهان همواره جزو استان‌هایی است که نامش از ابتدای آغاز مسابقه در دهه ۸۰ شمسی بین استان‌های حاضر در لیگ برتر فوتبال ایران قرار دارد. این استان به مانند فصل گذشته با سپاهان و ذوب‌آهن در مسابقات حضور خواهد داشت. نمایندگانی که یکی از آنها به نام سپاهان همواره در رتبه‌های بالای جدول حضور دارد و بین تیم‌های مدعی کسب عنوان قهرمانی قرار دارد و دیگری که متعلق به کارخانه ذوب‌آهن است، در نیمه‌های میانی جدول قرار دارد. نکته جالب اصفهان این است که تیم‌های دیوارزاینده‌رود از بهترین ورزشگاه‌های موجود در ورزش و فوتبال ایران بهره می‌برند.

کرمان

استان کرمان پس از اینکه چند سال به واسطه سقوط مس کرمان به لیگ آزادگان بین جغرافیای لیگ برتر حضور نداشت، با صعود گل‌گهر به یکی از پای ثابت‌های لیگ ایران تبدیل شد. پس از گذشت چند سال از حضور مداوم گل‌گهر در لیگ برتر، مس رفسنجان هم به بالاترین سطح فوتبال ایران رسید تا این استان از سال ۱۴۰۰ به این سو هر سال حداقل ۲ نماینده در لیگ برتر داشته باشد. اتفاقی که باعث شد مسئولان این استان به فکر تجهیز استادیوم‌های آنجا بیفتند، آنچه باعث شده استان کرمان یکی از بهترین استادیوم‌های کشور را در اختیار داشته باشد. این سهمیه فصل گذشته با صعود دوباره مس کرمان به لیگ برتر به ۳ تیم رسید اما مسی‌های با سابقه لیگ در لیگ نمانند و دوباره به لیگ یک بازگشتند تا برای فصل جاری سهمیه کرمان همان ۲ تیم باشد.

بررسی تعداد حضور استان‌ها در لیگ برتر

تیم‌های گیلانی هم تا به الان مانند استان فارس ۲۱ بار حضور در بالاترین سطح فوتبال ایران را تجربه کرده‌اند.

کرمان

کرمان هم یکی از استان‌هایی است که پس از سقوط مس کرمان به دسته پایین‌تر تا مدت‌ها نماینده نداشت اما پس از صعود گل‌گهر در طول چند فصل اخیر و در ادامه مس رفسنجان حداقل یک نماینده را داشته است. به گونه‌ای که این استان در مجموع ۲۳ دوره لیگ ۱۸ بار در لیگ برتر نماینده داشته است.

۱۱ استان در حسرت حضور

استان‌هایی همچون هرمزگان، قم، بوشهر و لرستان جزو استان‌هایی هستند که تنها یک بار تجربه حضور در بالاترین سطح فوتبال ایران را به دست آورده‌اند. نکته جالب اینکه تا به اینجای کار ۱۱ استان حاضر در کشورمان در حسرت حضور نمایندگان‌شان در لیگ برتر فوتبال ایران هستند. آماري که در نوع خودش عجیب است.

برتر را چسبیده است. تنها حضور این استان در جمع جغرافیای لیگ برتر به فصلی بازمی‌گردد که تیم شیرین فرزاز کرمانشاه به لیگ برتر صعود کرد.

مرکزی

استان صنعتی ایران سابقه کمی در حضور لیگ برتر دارد. به گونه‌ای که آنها تنها پس از صعود آلومینیوم به لیگ برتر در جمع جغرافیای لیگ برتر قرار گرفته‌اند.

قزوین

استان قزوین هم مثل یزد و کرمانشاه اولین حضورش در لیگ برتر را در فصل پیش رو تجربه می‌کند. آنچه باعث می‌شود تیم‌های لیگ برتری در فصل پیش رو به استانی سفر کنند که حضور در آن برای‌شان عجیب است.

گیلان و فارس

تیم‌های استان فارس در مجموع با ۲۱ حضور در ادوار مختلف لیگ برتر فوتبال ایران در رتبه پنجم از نظر تعداد حضور نمایندگان‌شان در لیگ برتر قرار دارد. از این جهت

زاینده‌رود به هیچ عنوان در بالاترین سطح فوتبال ایران به عدد صفر برسد.

یزد

یزد به رغم قدمت طولانی در جغرافیای ایران کمترین حضور را در لیگ برتر فوتبال ایران تجربه کرده. این استان که جاذبه‌های گردشگری زیادی دارد، تنها یک بار طعم حضور در بالاترین سطح فوتبال ایران را با تیم شهید قندی چسبیده؛ اتفاقی که در سالیان اخیر به علت مشکلات و مسائلی که برای شهید قندی پیش آمده، رخ نداده است.

خوزستان

خوزستان هم یکی از استان‌هایی است که همواره در لیگ برتر نماینده داشته و به نوعی می‌توان گفت این استان هم مانند تهران و اصفهان در هر ۲۳ دوره مسابقات حضور داشته است.

کرمانشاه

کرمانشاه هم مانند یزد تنها یک بار طعم حضور در لیگ

تیم‌های ریشه‌دار شدند و در نهایت هیچ کدام از تیم‌هایی که به شهرهای دیگر منتقل شده بودند، دوام نیاوردند. در ادامه نگاهی به آمار تعداد حضور استان‌ها در لیگ برتر فوتبال کشورمان در ادوار مختلف خواهیم انداخت.

تهران

استان تهران بواسطه نمایندگانی پرشماری که دارد در تمام ادوار مختلف لیگ برتر تا به این دوره حضور داشته. شاید در برخی از دوره‌ها از تعداد تیم‌های شرکت‌کننده تهرانی در مسابقات کاسته می‌شد. این استان اما حداقل یک نماینده را در بین تیم‌های شرکت‌کننده داشته است.

اصفهان

اصفهان هم مانند تهران یکی از معدود استان‌هایی است که در تمام ۲۳ دوره لیگ برتر فوتبال ایران نماینده داشته. اتفاقی که در نوع خودش بسیار جالب است. با توجه به هزینه‌هایی که تیم‌های اصفهانی برای حضور در لیگ انجام می‌دهند، به نظر نمی‌رسد تعداد نمایندگان

امیررضا همایون

روزنامه‌نگار

بسیاری از استان‌های کشورمان طعم شیرین برگزاری مسابقات مهمترین لیگ باشگاهی کشور را در طول ۲۳ دوره برگزاری این مسابقات چسبیده‌اند و در مقابل بسیاری از استان‌ها هم این اتفاق را تجربه نکرده‌اند. فوتبال ایران به طور کلی به علت محدودیت‌های زیرساختی و نبود پشتوانه‌های لازم در اکثریت استان‌ها، معمولاً در بالاترین سطح خود فقط نمایندگانی از ۷ تا ۸ استان داشته و حتی افزایش تعداد تیم‌ها هم نتوانسته منجر به گسترش پراکندگی مسابقات در نقاط مختلف ایران شود. پراکندگی لیگ برتر میان ۹ استان در شرایطی است که در یک دوره، دولت وقت به ریاست محمود احمدی‌نژاد سعی در انتقال برخی از تیم‌های تهرانی به سایر استان‌ها داشت که مجلس و برخی نمایندگان از این طریق موجب نابودی برخی از